

Hormoontherapie bij prostaatkanker

Prostaatkanker geeft vaak pas laat klachten. Daardoor is de kanker bij ontdekking mogelijk niet meer beperkt tot de prostaat. Ook kan prostaatkanker uitzaaien na eerdere behandeling zoals operatie of bestraling naar bijvoorbeeld de lymfeklieren of de botten. Hormonale behandeling is dan de aangewezen therapie.

Prostaatkanker groeit onder invloed van het mannelijke hormoon testosteron. Dit wordt geproduceerd in de bijnieren en de zaadballen (testes). Door deze hormoonproductie te blokkeren wordt de groei van de tumor geremd.

De hormoonproductie kan worden geblokkeerd door het innemen van hormonen die 'anti-androgenen' worden genoemd. Deze medicijnen (tabletten) blokkeren de testosteronreceptoren op de tumor, zodat er geen testosteron meer bij kan.

Ook kan via injecties de aanmaak van testosteron worden geremd, deze werken op de hypofyse, een klier bij de hersenen. De bijwerkingen van de hormoonbehandeling zijn divers en afhankelijk van het type middel dat wordt gebruikt.

Behandeling

Hormonale behandeling kan worden gegeven via tabletten, injecties, of een combinatie hiervan. De injecties worden vaak thuis gegeven. Wanneer de diagnose uitgezaaide prostaatkanker net is gesteld, wordt de standaard hormonale medicatie vaak gecombineerd met chemotherapie (docetaxel) of extra sterke hormoontabletten (abiraterone, apalutamide of enzalutamide).

Bekijk hier ook de voorlichtingsfilm van de NVU (Nederlandse Vereniging voor Urologie) over [de werking van hormoontherapie bij prostaatkanker](#)

(https://www.avl.nl/media/4397/___informed_hormoontherapie_nl_def.mp4).

Nazorg

Uitslag van de behandeling

De uitslag van de behandeling krijgt u van uw behandelend arts. Het verslag van bepaalde behandelingen kunt u na 2 weken ook inzien in uw eigen dossier via [Mijn Antonius](#)

(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/patientenportaal-mijn-antonius/mijn-antonius-app>).

Risico's en complicaties

Hormonale therapie kan heel diverse en wisselende bijwerkingen geven. Hierbij kan worden gedacht aan: vermoeidheid, hoofdpijn, opvliegers, botontkalking, gewrichtsklachten, stemmingsveranderingen,

erectieproblemen en/of libidoverlies. Het is belangrijk om uw risico hierop goed in te schatten en hierover te spreken met de oncologisch verpleegkundige, uroloog of oncoloog. Dan kunnen eventueel de nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen.

Contact opnemen

De eerste 10 dagen na uw ontslag kunt u ons bellen voor vragen die te maken hebben met uw behandeling/opname/operatie. U kunt dan de volgende nummers bellen:

- Tijdens kantooruren (8.00 - 16.15 uur) met de poli Urologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/504>), T 088 320 25 00 (tel:0883202500)
- In de avond en nacht met de Afdeling F2 Urologie, T 088 320 62 92 (tel:0883206292)

Een verpleegkundige zal u dan te woord staan. Indien nodig, zal hij/zij overleggen met de arts. Na deze 10 dagen kunt u contact opnemen met uw eigen huisarts.

Contact opnemen

Heeft u dringende vragen? Neem dan gerust contact met ons op.

- Tijdens kantooruren met de poli Urologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/504>), T 088 320 25 00.
- Buiten kantooruren met de huisartsenpost in uw regio.

Expertise en ervaring

De urologen van het St. Antonius Ziekenhuis hebben bijzondere expertise op het gebied van uro-oncologische zorgvragen. We behandelen in ons ziekenhuis jaarlijks ruim 2.500 patiënten met een verdenking op prostaat-, nier- of blaaskanker. Doordat we zoveel patiënten behandelen, zien we veel verschillende ziektebeelden en hebben we veel ervaring en expertise opgebouwd. We behoren al jaren tot de top 5 van Nederland als het gaat om het aantal operaties per jaar op het gebied van prostaat-, nier- of blaaskanker.

We doen aan voortdurende kwaliteitsverbetering en zijn steeds op zoek naar de meest optimale behandeling. Ook doen we veel aan onderzoek om steeds beter te kunnen voorspellen wat nodig is en wat resultaten opleveren voor onze patiënten.

We investeren in de nieuwste behandelmethoden- en technieken die zo min mogelijk schade aan het lichaam opleveren. Zo maken we zoveel mogelijk gebruik van de nieuwste Da Vinci-robots waarmee we laparoscopische ingrepen doen (kijkoperaties in de buikholte).

Wilt u meer weten over onze aandachtsgebieden? Bekijk ook onze pagina [Prostaatkankercentrum](https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkankercentrum) (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkankercentrum>).

Meer informatie over uw medicijnen

U kunt met vragen over uw medicijnen altijd terecht bij uw arts, apotheker of verpleegkundige.

Betrouwbare aanvullende informatie over medicijnen vindt u op deze websites:

- [Apotheek.nl](https://www.apotheek.nl) (<https://www.apotheek.nl>): voor heldere schriftelijke informatie.

- [Kijksluiter.nl \(https://www.kijksluiter.nl\)](https://www.kijksluiter.nl): voor duidelijke animatiefilmpjes over veelgebruikte medicijnen. Na het invullen van enkele gegevens ontvangt u een inlogcode.

Hoofdbehandelaar

Patiënten worden in het ziekenhuis regelmatig door meerdere medisch specialisten tegelijk gezien. Er is echter altijd één medisch specialist eindverantwoordelijk voor de medische behandeling: de 'hoofdbehandelaar'. Het is voor u dus belangrijk om te weten wie dit is. Wilt u weten wie uw hoofdbehandelaar is? Vraag dit dan aan de zaalarts of verpleegkundig specialist.

Het filmpje [Wie is uw hoofdbehandelaar? \(https://www.antoniusziekenhuis.nl/wie-uw-hoofdbehandelaar\)](https://www.antoniusziekenhuis.nl/wie-uw-hoofdbehandelaar) geeft u meer informatie hierover.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons s.v.p. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: [Begin een goed gesprek \(https://begineengoesprek.nl/\)](https://begineengoesprek.nl/)

Op de website van de [Nederlandse Patiëntenfederatie \(https://www.patientenfederatie.nl\)](https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer tips over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Meer informatie

Film over prostaatankerzorg in het St. Antonius

[<https://player.hihaho.com/60f37d7a-5d80-4ff3-a2c2-6c03a0c057c5>]

De film 'Prostaatkeuzorg in het St. Antonius Ziekenhuis' laat de 4 fases zien die u als patiënt doorloopt bij (verdenking van) prostaatkeuzer: verwijzing, onderzoek & diagnose, behandeling en nazorg. Het geeft een goed beeld van waar u als patiënt (mogelijk) mee te maken krijgt gedurende het hele zorgproces rondom prostaatkeuzer. De film is in zijn geheel te bekijken, maar u kunt ook iedere fase afzonderlijk bekijken via het keuzemenu dat u in de film ziet.

Bekijk hier de film 'Prostaatkeuzorg in het St. Antonius Ziekenhuis'

[<https://player.hihaho.com/60f37d7a-5d80-4ff3-a2c2-6c03a0c057c5>]

Samenwerkende ziekenhuizen Midden-Nederland

In de regio Midden-Nederland wordt tussen de ziekenhuizen onderling nauw samengewerkt om de kwaliteit van de zorg voor mannen met (verdenking op) prostaatkeuzer zo optimaal mogelijk te maken.

Meer over deze samenwerkingen

[<https://www.antoniusziekenhuis.nl/urologie/samenwerking-ziekenhuizen-regio-midden-nederland>]

Websites

- KWF Kankerbestrijding [<http://www.kwfkankerbestrijding.nl>]
- Nederlandse Federatie van Kankerpatiënten [<https://nfk.nl/>]
- Santeon voor prostaatkeuzer [<https://santeon.nl/aandoening/prostaatkeuzer/>]
- Prostaatkeuzerstichting [<http://prostaatkeuzerstichting.nl/>]

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Prostaatkanker (prostaatcarcinoom)
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/prostaatkanker-prostaatcarcinoom>)

Behandelingen & onderzoeken

- Prostaatkanker behandelingen
(<https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/prostaatkanker-behandelingen>)

Specialismen

- Urologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/urologie>)
- St. Antonius Kankercentrum (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum>)
- Prostaatkankercentrum (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkankercentrum>)

Contact Urologie

T 088 320 25 00